

Herziene Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Clinge-West te Clinge

COLOFON

BUREAU FAUNAX
Tijnjedyk 89
8936 AC Leeuwarden
XXXXXXXXXX
X@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Herziene Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Clinge-West te Clinge

Leeuwarden, april 2022

In opdracht van:
Rho Adviseurs

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:
Mevr. X

Autorisatie:
Dhr. X

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

**© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX (2022). Herziene Ecologische quickscan Wet natuurbescherming. Rho Adviseurs/ Ontwikkeling Clinge-
West te Clinge. Rapport 21289A. Bureau FaunaX, Leeuwarden.**

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

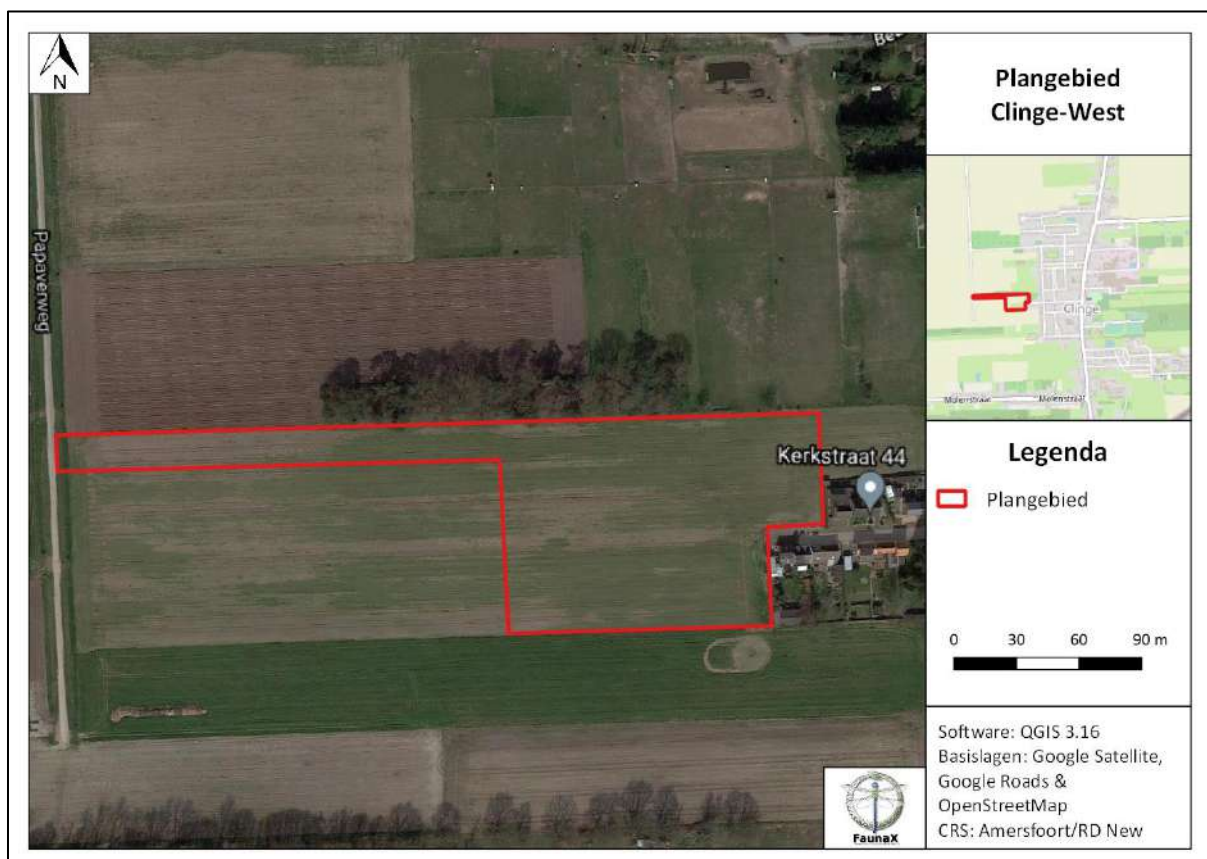
INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel	2
1.3 Onderzoeksopzet	2
1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2. RESULTATEN QUICKSCAN	5
2.1 Flora.....	5
2.2 Vogels	5
2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	5
2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten.....	5
2.3 Zoogdieren	6
2.3.1 Vleermuizen	6
2.3.2 Haas en konijn.....	6
2.3.3 Veldspitsmuis	7
2.3.4 Overige zoogdiersoorten	7
2.4 Reptielen en amfibieën	8
2.5 Vissen	8
2.6 Ongewervelden	9
2.7 Gebiedsbescherming.....	9
2.7.1 Stikstofgevoeligheid	9
2.8 Houtopstanden	9
3. SAMENVATTING EN CONCLUSIES	11
3.1 Overzicht beschermde soorten	11
3.2 Effectbespreking en aanbevelingen.....	11
3.2.1 Algemeen voorkomende broedvogels	11
3.2.2 Vleermuizen (verblijfplaatsen)	11
3.2.3 Veldspitsmuis	12
3.2.4 Vrijgestelde- en niet beschermde soorten: de zorgplicht.....	12
3.3 Overzicht vervolgstappen.....	12
4. BRONNEN EN LITERATUUR	13
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	14
Wnb Soortbescherming.....	14
Vogels en verstoring	14
Vrijgestelde soorten provincie Zeeland.....	14
Voorwaarden vrijstellingen	15
Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	15
Wnb Gebiedsbescherming	15
Natura 2000-gebieden	15
Wnb Houtopstanden	15
NatuurNetwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur	16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens agrarische percelen in het verlengde van de Kerkstraat te Clinge te ontwikkelen ten behoeve van tien woningen, een voetpad en een centrale waterberging (figuur 1.1). Met het planvoornemen zullen er mogelijk werkzaamheden plaatsvinden aan de sloot ten westen van het plangebied. Het aangrenzende bosperceel blijft met de beoogde werkzaamheden ongemoeid.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te Clinge.

Omdat de bovenstaande maatregelen een ruimtelijke ingreep betreffen, dient een toetsing te worden uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze toetsing vindt eerst plaats in de vorm van een quickscan gebaseerd op het onderdeel soortbescherming.

In het kader daarvan is door Bureau FaunaX een analyse gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer aanwezige beschermde natuurwaarden. Hierbij ligt de focus op flora en alle diergroepen waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Tevens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen plannen op in de omgeving liggende beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en NNN/EHS) (onderdeel gebiedsbescherming).

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de realisatie van de initiatieven en het in gebruik hebben ervan op deze beschermde natuurwaarden?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkómen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van Rho Adviseurs heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze quickscan heeft bestaan uit een veldbezoek en een bureaustudie gebaseerd op ecologisch inzicht (*expert judgement*). Een ecologische quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze quickscan is uitgevoerd op donderdag 2 december 2021 en vond plaats onder winterse weersomstandigheden (5°C, natte sneeuw/regen). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent Natuur Netwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), ganzengedoooggebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied bevindt zich westelijk binnen de bebouwde kom van Clinge in de provincie Zeeland en bestaat uit intensief beheerde agrarische percelen (figuur 1.2). Het plangebied wordt ten westen begrenst door een smalle watergang en ten noorden door agrarisch gebied met een klein bosperceel. Ten oosten van het plangebied wordt dit begrenst door het dorp. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Clinge en intensief beheerd agrarisch gebied.

Figuur 1.2. Impressie plangebied te Clinge (foto's: bureau Faunax).

Men is voornemens agrarische percelen in het verlengde van de Kerkstraat te Clinge te ontwikkelen ten behoeve van tien woningen, een voetpad en een centrale waterberging (figuur 1.3). Met het planvoornemen zullen er mogelijk werkzaamheden plaatsvinden aan de sloot ten westen van het plangebied. Het aangrenzende bosperceel blijft met de beoogde werkzaamheden ongemoeid.

Figuur 1.3. Planvoornemen plangebied (bron: Rho Adviseurs).

2. RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Het plangebied wordt gekenmerkt door intensieve landbouwgrond wat tot voor kort diende als maïsakker, met soorten zoals onder andere Engels raaigras, paardenbloem en smalle en brede weegbree. Het plangebied is vanwege voedselrijke habitateigenschappen ongeschikt voor beschermde flora en deze zijn ook niet aangetroffen.

- Op basis van de waargenomen soorten en de (habitat)eigenschappen van het plangebied is het voorkomen van beschermde plantensoorten uit te sluiten.

2.2 Vogels

2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten of horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen grenzend aan het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en deze zijn niet aangetroffen.

Daarnaast zijn er in het plangebied geen gebouwen aangetroffen die geschikt zijn voor gebouw bewonende beschermde vogelsoorten zoals kerkuil, huismus of gierzwaluw. Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde (boom)nesten kunnen dan ook op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde (boom) nesten van roofvogels en gebouw bewonende vogelsoorten binnen het plangebied en/of invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Binnen het plangebied/ invloedssfeer van de werkzaamheden bieden onder andere het aangrenzende bosperceel en oeverzones van de sloot broedmogelijkheden voor vogelsoorten als houtduif, meerkoet en grote bonte specht. Het bosperceel blijft behouden, maar valt binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Ook kunnen verspreid over het plangebied weidevogels tot broeden komen. Negatieve effecten van de werkzaamheden op broedvogels waarvan de nesten alleen tijdens het broedproces bescherming genieten, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

- Er kan niet op voorhand worden uitgesloten dat zich binnen het plangebied/ de invloedssfeer van de werkzaamheden nestplaatsen bevinden van vogelsoorten waarvan de nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn.

2.3 Zoogdieren

2.3.1 *Vleermuizen*

Het plangebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld op waarden voor vleermuizen. Hierbij is de nadruk gelegd op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen. Ook is gekeken of door of langs het plangebied essentiële vliegroutes van vleermuizen kunnen lopen, of dat er sprake kan zijn van een essentieel foerageergebied.

Binnen het plangebied/ invloedssfeer van de werkzaamheden zijn er in de bomen van het aangrenzende bosperceel holtes aangetroffen welke door boom bewonende vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats, zoals rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, grootoorvleermuis en baardvleermuis (bron: NDFF). Het bosperceel zal echter met de beoogde werkzaamheden behouden blijven. Negatieve effecten van de werkzaamheden op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten, mits lichtuitstraling richting het bosperceel kan worden voorkomen. In het plangebied zelf zijn geen bomen of gebouwen aanwezig waarin zich verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen bevinden.

Naast verblijfplaatsen van vleermuizen, kunnen ook vliegroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen een beschermde status hebben als deze van essentieel belang zijn voor het in stand houden van een verblijfplaats. Als vliegroute worden, afhankelijk van de soort, waterlichamen, bosranden, bomenlanen of gebouwen gebruikt. Als foerageergebied worden gebieden met een groot aanbod aan voedsel gebruikt, zoals waterlichamen, bospercelen en bosschages. Het bosperceel grenzend aan het plangebied kan onderdeel zijn van een vliegroute en foerageergebied vormen voor diverse soorten vleermuizen. Het bosperceel staat echter niet in verbinding met andere landschapselementen en de omgeving biedt voldoende alternatieven waardoor het in dit geval geen essentiële vliegroute en/of foerageergebied betreft. Negatieve effecten van de werkzaamheden op een essentiële vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied/de invloedssfeer van de werkzaamheden kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten van de werkzaamheden op essentiële vliegroutes/foerageergebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.3.2 *Haas en konijn*

Zeeland is de enige provincie waar haas en konijn niet zijn vrijgesteld. Van beide soorten zijn ook waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend (bron: NDFF).

Het konijn geeft de voorkeur aan halfopen landschappen zoals perken, tuinen, bosranden en verblijft er in holen die door droge zandige grond makkelijk te graven zijn (bron: Zoogdiervereniging). Het plangebied is door het type bodem en het intensieve landbouwgebruik niet geschikt bevonden voor konijn als habitat om holen in te graven. Het bosperceel kan mogelijk wel als habitat voor de soort dienen. Die kans achten we echter klein omdat waarnemingen in de NDFF zich beperken tot delen in de omgeving met grotere oppervlakten aan bos. Omdat het bosperceel tevens behouden blijft, achten we de kans op negatieve effecten van de werkzaamheden op verblijfplaatsen van konijnen dusdanig klein en onwaarschijnlijk dat we het niet realistisch achten om met deze soort rekening te houden.

Van hazen is bekend dat zij vaker van agrarisch landschap gebruik maken. Hazen komen namelijk voor in kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden maar ook wel in open bos, heide en kwelders (bron: Zoogdiervereniging). Hazen maken geen diepe holen, maar ondiepe uithollingen (legers) in bosranden, windkeringen, ruigtezomen, onder heggen en ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker. Hazen hebben een groot leefgebied waarbij er binnen het leefgebied van meerdere legers gebruik wordt gemaakt. Gezien het plangebied en de omgeving agrarisch gebied betreft, is het aannemelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een groter leefgebied van deze soort. Het plangebied zelf is vanwege de geringe dekking weinig geschikt voor hazen om verblijfplaatsen te realiseren. Als onderdeel van het grotere netwerk zijn er voldoende en meer geschikte alternatieven voor de haas in de omgeving aanwezig. De kans op negatieve effecten van de werkzaamheden op het leefgebied van de haas is daardoor dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om met deze soort rekening te houden.

- De kans op negatieve effecten van de werkzaamheden op het leefgebied van haas en konijn achten wij dusdanig klein, dat we het niet realistisch achten om met deze soorten rekening te houden.

2.3.3 *Veldspitsmuis*

Veldspitsmuis is een soort waarvan het verspreidingsgebied twee delen van Nederland beslaat, waaronder Zeeland (bron: Verspreidingsatlas). In de omgeving van het plangebied zijn ook waarnemingen van veldspitsmuis gedaan (bron: NDFF). Deze waarnemingen zijn veelal gedateerd en/of komen van braakbalonderzoek, waardoor de exacte locatie van het voorkomen van de soort niet kan worden bepaald. Veldspitsmuis komt voor in gebieden met kleinschalig agrarisch cultuurlandschap zonder al te intensief beheer (bron: Zoogdiervereniging). Aangezien het plangebied als maïsakker in gebruik is genomen, kan worden aangenomen dat de percelen voor een lange periode van het jaar onbeheerd zijn geweest; omstandigheden die maken dat het plangebied geschikt kan zijn als habitat van de veldspitsmuis. Ook het voorkomen van het bosperceel grenzend aan het plangebied speelt in deze conclusie een rol. Het voorkomen van veldspitsmuis binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

- Er kan niet op voorhand worden uitgesloten dat zich binnen het plangebied leefgebied van de veldspitsmuis bevindt wat met de beoogde werkzaamheden verloren zal gaan.

2.3.4 *Overige zoogdiersoorten*

Het plangebied is eveneens gecontroleerd op waarden voor overige zoogdiersoorten, naast bovengenoemde soorten. De beschermde zoogdiersoorten die redelijkerwijs binnen het plangebied/invloedssfeer van de werkzaamheden voor kunnen komen zijn waterspitsmuis, eekhoorn en kleine marterachtigen. Van deze soorten zijn ook waarnemingen in de omgeving bekend (bron: NDFF).

Van waterspitsmuis is uit de ruime omgeving van Clinge alleen één waarneming op basis van braakbalonderzoek bekend (NDFF). In de directe omgeving van het plangebied is de soort nooit waargenomen. Dit, in combinatie met het feit dat in het plangebied alleen een intensief beheerde sloot aanwezig is die niet jaarrond watervoerend is, maakt dat het voorkomen van de soort in het plangebied op voorhand kan worden uitgesloten.

Het voorkomen van verblijfplaatsen van eekhoorn en kleine marterachtigen binnen het plangebied kan op basis van habitatgeschiktheid worden uitgesloten, door het intensieve beheer en de afwezigheid van bomen (eekhoorn) of lagere vormen van dekking (bunzing, hermelijn en wezel). Hoogstens dient het plangebied als foerageergebied, maar naar ons inzien is het niet geschikt voor verblijfplaatsen en deze zijn niet aangetroffen. Het aangrenzende bosperceel is hiervoor wel geschikt bevonden. Echter, gezien het feit dat het bosperceel behouden blijft, achten we de kans op negatieve effecten van de werkzaamheden op verblijfplaatsen van bovengenoemde soorten dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om met deze soorten rekening te houden.

Naast beschermde soorten kunnen ook andere lichter beschermde zoogdiersoorten voorkomen welke zijn vrijgesteld in het geval van ruimtelijke ingrepen. Voor vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op het leefgebied van overige landzoogdieren zoals waterspitsmuis, eekhoorn en kleine marterachtigen kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Voor voorkomende vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht.

2.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen en amfibieën. Het plangebied biedt geen geschikt landhabitat voor beschermde reptielen en amfibieën. De sloot in het plangebied is daarbij als niet geschikt voortplantingsbiotoop voor beschermde amfibieën beoordeeld doordat deze intensief beheerd wordt en voor een groot deel van het jaar droog lijkt te liggen. Tevens kan het voorkomen van beschermde reptielen en amfibieën in het plangebied worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens. Waarnemingen van beschermde amfibieën zoals rugstreeppad en Alpenwatersalamander beperken zich tot bosrijke delen in de omgeving op relatief grote afstand van het plangebied (bron: NDFF).

Binnen het plangebied kunnen overigens wel andere lichter beschermde amfibieënsoorten voorkomen welke zijn vrijgesteld in het geval van ruimtelijke ingrepen. Voor vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

- Het voorkomen van beschermde reptielen en amfibieën kan op basis van verspreidingsgegevens en/of habitatgeschiktheid op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid licht beschermde soorten voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.5 Vissen

Het plangebied is beoordeeld op waarden voor beschermde vissen. Van alle beschermde zoetwatervissen komt alleen de kwabaal in Zeeland voor, echter ontbreekt voor deze soort geschikt habitat binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde vissen binnen het plangebied/ invloedssfeer van de werkzaamheden kan op basis van verspreidingsgegevens en/of habitatgeschiktheid op voorhand worden uitgesloten.

- Het voorkomen van beschermde vissen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.6 Ongewervelden

Het plangebied bevat geen waardplanten of watervegetatie die essentieel zijn bij de voortplanting van beschermde insecten (dagvlinders, waterkevers en libellen) of andere ongewervelden (zoals molusken). Op basis hiervan kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde ongewervelden binnen het plangebied worden uitgesloten.

- Op basis van habitateigenschappen kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden negatieve gevolgen zullen hebben op beschermde ongewervelden.

2.7 Gebiedsbescherming

Het plangebied valt niet onder de NNN/EHS, ganzenrust- en weidevogelgebieden aangesteld door de provincie Zeeland (bron: kaarten provincie Zeeland). Een toetsing naar een mogelijk conflict tussen gebiedsbescherming en het initiatief is niet van toepassing.

- Het plangebied valt niet onder gebieden aangewezen voor bescherming, zoals NNN/EHS weidevogel-, ganzen foerageer- en/of Natura 2000-gebieden. Een toetsing naar een mogelijk conflict tussen gebiedsbescherming en het initiatief niet van toepassing.

2.7.1 Stikstofgevoeligheid

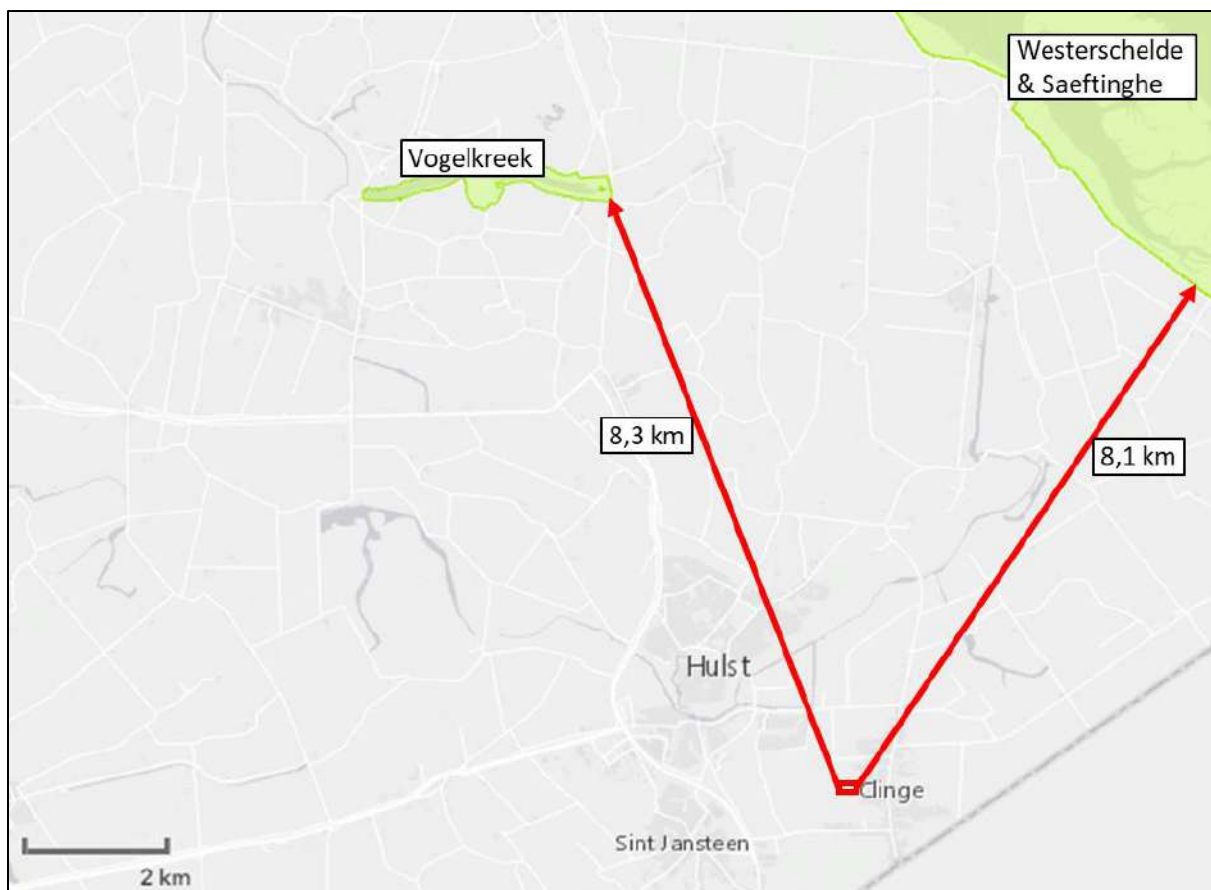
De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn Westerschelde & Saeftinghe (8,1 km) en Vogelkreek (8,3 km), zie figuur 2.1. Tijdens de gebruiksfase van de nieuwe situatie zal, door de voorwaarden waaraan nieuwbouw woningen moeten voldoen, de stikstofemissie evenveel of niet veel hoger zijn als in de huidige situatie. Daarnaast worden de kritische depositiewaarden (KDW's) van de habitattypen binnen deze gebieden nog niet overschreden door de achtergronddepositie en zal extra stikstofemissie niet direct leiden tot deze overschrijding (bron: AERIUS calculator). Een AERIUS-berekening uitvoeren is in dezen naar ons inzicht dan ook niet van toepassing. De provincie Zeeland is echter bevoegd gezag in dezen en bepaalt of het uitvoeren van een AERIUS-berekening benodigd is voor de voortgang van dit project.

- Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is voor de voortgang van het project naar ons inzien niet benodigd.

2.8 Houtopstanden

Als er een houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen de voorgenomen werkzaamheden worden er geen bomen gekapt. Er is daarom geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

Figuur 2.1. Nabijgelegen Natura 2000-gebieden (groen) ten opzichte van het plangebied (rood) (bron: Natura 2000).

3. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn dan ook alleen de soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1. Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedtijd
Zoogdieren	Vleermuizen (diverse boombewoners)	Mogelijk		X			Voorkom lichtuitstraling Anders → Boomholtecheck en mogelijk nader onderzoek
Zoogdieren	Veldspitsmuis	Mogelijk			X		Nader onderzoek
Zoogdieren Amfibieën Vissen	Algemeen voorkomende soorten	Mogelijk			X	X	Zorgplicht

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Het project kan naar ons inzien doorgang vinden binnen het kader van de Wet natuurbescherming, mits men zich houdt aan de hieronder volgende aanbevelingen.

3.2.1 Algemeen voorkomende broedvogels

Het plangebied biedt mogelijkheden voor vogels om te broeden, in de bomen, rietkragen en oevers binnen of grenzend aan het plangebied en op de akkers in het plangebied zelf. Het gaat hier om soorten waarvan nesten alleen beschermd zijn tijdens het broedproces. Wij adviseren daarom om de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren. De broedtijd loopt grofweg van 15 maart tot 15 juli. Al dan niet afhankelijk van klimatologische omstandigheden kunnen sommige soorten eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat van belang is, is dat een broedgeval altijd beschermd is. Indien de werkzaamheden niet buiten het broedseizoen uitgevoerd kunnen worden, wordt geadviseerd de werkzaamheden onder begeleiding van een ecooloog uit te voeren.

3.2.2 Vleermuizen (verblijfplaatsen)

Het plangebied grenst aan een bosperceel dat door de aanwezige boomholten als verblijfplaatsen voor boom bewonende vleermuizen kan dienen. Dit bosperceel blijft behouden, maar om de verblijfplaatsen ook functioneel te houden, is het advies om uitstraling van fel kunstlicht tijdens de werkzaamheden maar ook in de gebruiksfase in de richting van de het bosperceel tussen zonsondergang en zonsopkomst te vermijden. Als dit niet mogelijk is dient er wellicht nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in geschikte boomholten uitgevoerd te worden. Allereerst dient er met een boomholtecheck middels endoscoop te worden vastgesteld of en welke holten geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Indien geschikte holten worden aangetroffen, zal er nader onderzoek naar verblijfplaatsen moeten plaatsvinden, middels veldbezoeken verspreidt over de kraam- (15 mei – 15 juli) en de paarperiode (15 augustus – 1 oktober). De onderzoeksmethodiek is vastgelegd in het

Vleermuisprotocol, opgesteld door het ministerie van EZ, Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging. Indien er verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld binnen het bosperceel, dient er voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er compenserende en mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.3 *Veldspitsmuis*

De aanwezigheid van leefgebied van veldspitsmuis binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om vast te stellen dan wel uit te sluiten of hier sprake van is. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van het uitzetten van inloopvallen in de periode september – november. Indien leefgebied van veldspitsmuis wordt vastgesteld, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er compenserende en mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.4 *Vrijgestelde- en niet beschermde soorten: de zorgplicht*

Er komen in het plangebied naar alle waarschijnlijkheid niet beschermde of vrijgestelde soorten voor, zoals verschillende soorten zoogdieren en amfibieën. Voor schade aan deze soorten geldt in principe een vrijstelling. De zorgplicht van de Wet natuurbescherming schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

3.3 Overzicht vervolgstappen

De werkzaamheden kunnen binnen de kaders van de Wet natuurbescherming worden uitgevoerd, mits aan de hieronder genoemde vervolgstappen wordt voldaan. Voor meer detaillering en uitleg, zie de paragraaf hiervoor.

- **Algemeen voorkomende broedvogels:** Werken buiten de broedtijd (groveweg 15 maart-15 juli).
- **Vleermuizen (verblijfplaatsen):** Vermijd felle lichtuitstraling tussen zonsondergang en zonsopkomst in de richting van het bosperceel. Anders → Boomholtecheck en mogelijk nader onderzoek.
- **Veldspitsmuis:** Nader onderzoek.
- **Vrijgestelde soorten:** Het naleven van de zorgplicht.

4. BRONNEN EN LITERATUUR

Alterra (2015). Synbiosis kaartenmachine Natura 2000 | Beschermde gebieden. Via: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.W. van Delft 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.- Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden

FLORON (2015) Verspreidingsatlas planten. Via <http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Korsten, E. en Regelink, J.R. (2010). Cursus herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen

Natura 2000-gebieden
<https://www.natura2000.nl/gebieden>

NDFP
www.ndff-ecogrid.nl

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.
Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl

RAVON (2009). Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën. In opdracht van het ministerie van LNV, Gegevensautoriteit Natuur.

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

Zoogdiervereniging
www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrictlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrictlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrictlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrictlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrictlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Zeeland

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Zeeland vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Zeeland is te vinden op <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR613688>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Zeeland.

<i>Zoogdieren</i>		<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Ondergrondse woelmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Ree	Bruine kikker
Dwergmuis	Rosse woelmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Veldmuis	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	Vos	
Huisspitsmuis	Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Zeeland, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage L van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd

gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Zeeuwse gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.